

Izvorna jezična inačica ove stranice [de](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutavno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

Swipe to change

engleski

Obiteljsko uzdržavanje

Austrija

1 Što u praksi znače koncepti „uzdržavanje” i „obveza uzdržavanja”? Koje osobe moraju drugim osobama plaćati doplatu za uzdržavanje?

Uzdržavanje služi pokrivanju svih primjerenih, dakle nužnih i uobičajenih materijalnih potreba, pri čemu je potrebno uzeti u obzir odgovarajuće životne uvjete. Time su posebno obuhvaćeni prehrana, odjeća, smještaj (uključujući grijanje i električnu energiju), opskrba medicinskim i higijenskim proizvodima te plaćanje dodatnih doprinosa za socijalno osiguranje, slobodno vrijeme i odmor, sudjelovanje u kulturnim i sportskim aktivnostima, komunikacija i masovni mediji (telefon, radio, televizija, internet) te obrazovanje i dodatno usavršavanje. Uzdržavanjem nisu obuhvaćeni doprinosi za štednju ili dobrovoljno mirovinsko osiguranje.

Obveza uzdržavanja znači obvezu plaćanja primjerenog iznosa za uzdržavanje. Razmjer pojedine tražbine za uzdržavanje s jedne strane ovisi o konkretnim potrebama uzdržavane osobe, a s druge strane o sposobnosti plaćanja obveznika uzdržavanja.

Uzdržavanje moraju plaćati

roditelji svojoj djeci i unucima

djeca svojim roditeljima te bakama i djedovima

uzajamno bračni drugovi i životni partneri.

2 Do koje godine dijete može primati doplatu za uzdržavanje? Postoje li različita pravila za uzdržavanje maloljetnika i odraslih osoba?

Ne postoji dobna granica. Dijete ima pravo na uzdržavanje sve dok se ne bude moglo samo uzdržavati.

Razlike između tražbina za uzdržavanje maloljetnika i odraslih osoba postoje prije svega u slučaju njihove naplate sudskim putem.

3 Moram li se prijaviti ovlaštenom nadležnom tijelu ili sudu kako bih dobio uzdržavanje? Koji su glavni elementi tog postupka?

Zahtjev za uzdržavanje potrebno je podnijeti sudu.

Bračni drugovi i životni partneri u parničnom postupku svoja prava ostvaruju tužbom. Sud, odnosno sudac, odlučuje presudom nakon izvođenja dokaza. Usto se u okviru postupka radi određivanja uzdržavanja, razvoda ili poništaja braka može zatražiti i privremena mjera određivanja privremenog uzdržavanja. O tome odlučuje sud nakon postupka prikupljanja potvrda.

Zahtjev za uzdržavanje djece potrebno je podnijeti u izvanparničnom postupku, što vrijedi i za punoljetnu djecu. Sud koji odlučuje o skrbništvu (*Pflegschaftsgericht*), u praksi viši ovlašten austrijski sudski službenik (*Rechtspfleger*), donosi odluku nakon izvođenja dokaza. Usto dijete u okviru postupka radi određivanja uzdržavanja može zatražiti i mjeru određivanja privremenog uzdržavanja, o čemu odlučuje sud nakon postupka prikupljanja potvrda.

Maloljetno dijete može zatražiti privremeno uzdržavanje neovisno o postupku radi određivanja uzdržavanja.

4 Je li moguće podnijeti zahtjev u ime rođaka (ako jest, do kojeg koljena) ili djeteta?

Zahtjev za određivanje ili naplatu uzdržavanja maloljetne djece može podnijeti zakonski zastupnik, odnosno ona osoba kojoj je povjerena skrb nad djetetom. Uz njezinu suglasnost dijete može zastupati i ustanova za zaštitu djece i mladih (*Kinder- und Jugendhilfeträger*).

Inače je za zastupanje u postupku radi određivanja uzdržavanja potrebna punomoć ili posebno pravno zastupanje (*Erwachsenenvertreter*).

5 Ako namjeravam pokrenuti sudski postupak, kako da znam koji je sud nadležan?

Nadležnost za predmete uzdržavanja uređena je zakonom.

U skladu s člankom 114. Zakona o sudskoj nadležnosti (*Jurisdiktionsnorm* – JN) sud koji odlučuje o skrbništvu nadležan je i za odluku o zakonskim pravima maloljetnog djeteta na uzdržavanje; za zakonska prava na uzdržavanje drugih srodnika u ravnoj lozi nadležan je onaj sud u čijem se području opće sudske nadležnosti u parničnim pitanjima nalazi osoba s pravom na uzdržavanje. Ono se određuje na temelju prebivališta ili uobičajenog boravišta.

U skladu s člankom 76.a JN-a za uzdržavanje bračnih drugova ili životnih partnera nadležan je sud pred kojim se vodi postupak razvoda ili poništaja braka.

Ako takav postupak nije u tijeku, nadležnost se određuje na temelju opće sudske nadležnosti tuženika (članci 65. do 71. JN-a).

6 Moram li kao podnositelj zahtjeva pokrenuti sudski postupak putem posrednika (npr. odvjetnika, središnjeg ili lokalnog nadležnog tijela, itd.)? Ako ne moram, koji se postupci primjenjuju?

Uzdržavanje djece: U prvom stupnju stranke ne moraju imati zastupnika. Međutim, ako žele imati zastupnika, to u postupcima čija vrijednost premašuje 5 000 EUR u novcu ili novčanoj vrijednosti može biti samo odvjetnik (relativna obveza zastupanja; članak 101. stavak 1. austrijskog Zakona o izvanparničnom postupku (*Außerstreitgesetz* – AußStrG)). U žalbenim postupcima postoji apsolutna obveza zastupanja.

Uzdržavanje bračnih drugova ili životnih partnera: U prvom stupnju stranke ne moraju imati zastupnika. Međutim, ako žele imati zastupnika, to u postupcima čija vrijednost premašuje 5 000 EUR u novcu ili novčanoj vrijednosti može biti samo odvjetnik (relativna obveza zastupanja; članak 29. stavak 1. austrijskog Zakona o parničnom postupku (*Zivilprozessordnung* – ZPO)). U žalbenim postupcima postoji apsolutna obveza zastupanja.

7 Moram li platiti pristojbe za pokretanje sudskog postupka? Ako moram, koliko će one približno iznositi? Ako nemam dovoljna financijska sredstva, mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Iznos sudskih pristojbi za postupak radi određivanja uzdržavanja određuje se na temelju dodijeljenog iznosa uzdržavanja. Prema tome, za pravo na uzdržavanje dodijeljeno za prošlost kao osnovica za obračun služi dosuđeni iznos. Za dodjelu iznosa uzdržavanja za buduće vrijeme uzima se jednostruki iznos godišnjeg davanja. Ako se pravo dodijeli za razdoblje kraće od jedne godine, kao temelj za određivanje pristojbi potrebno je uzeti ukupni iznos (napomena 1 uz tarifnu stavku 7 austrijskog Zakona o sudskim pristojbama (*Gerichtsgührengesetz* – GGG) za postupak radi određivanja uzdržavanja djeteta; članak 15. stavak 5. GGG-a za postupak radi određivanja uzdržavanja bračnog druga ili životnog partnera).

Pri određivanju iznosa pravi se razlika između postupka radi određivanja uzdržavanja djeteta u izvanparničnom postupku, s jedne strane, i postupka radi određivanja uzdržavanja bračnog druga ili životnog partnera, s druge strane.

U postupcima radi određivanja **uzdržavanja djeteta** maloljetni podnositelji zahtjeva (mlađi od 18 godina) oslobođeni su plaćanja pristojbe.

Punoljetni podnositelj zahtjeva plaćaju paušalnu pristojbu za odluke te nagodbe u pogledu zahtjeva za uzdržavanje u visini od 0,5 % dodijeljenog iznosa (tarifna stavka 7 GGG-a). Ako se na temelju novog zahtjeva poveća iznos uzdržavanja koji je već pravomoćno dodijeljen ili dogovoren, polazi se od iznosa razlike između dodijeljenog iznosa i onog koji se dotad morao plaćati.

Primjer: dodjeljuje se budući mjesečni iznos za uzdržavanje od 250,00 EUR.

Paušalna pristojba iznosi 15,00 EUR (250,00 EUR * 12 * 0,05).

Ako odrasla osoba koja je obveznik uzdržavanja zatraži smanjenje iznosa uzdržavanja, (fiksna) paušalna pristojba iznosi 14,40 EUR. Ta se pristojba ne plaća ako se u potpunosti prihvati zahtjev obveznika uzdržavanja za smanjenje uzdržavanja (napomena 3. uz tarifnu stavku 7 GGG-a).

U postupcima radi određivanja **uzdržavanja bračnog druga ili životnog partnera** primjenjuje se tarifna stavka 1 GGG-a. Paušalna pristojba primjenjuje se samo za tužbu kojom se pokreće postupak i stupnjuje se u skladu s temeljem za određivanje pristojbi. Primjerice, u nastavku su prikazane primjenjive pristojbe u skladu s tarifnom stavkom 1 GGG-a (stanje na dan 1. 12. 2018.):

Vrijednost predmeta spora – iznos pristojbe

do 150 EUR – 23 EUR

iznad 150 EUR do 300 EUR – 45 EUR

iznad 300 EUR do 700 EUR – 64 EUR

iznad 700 EUR do 2 000 EUR – 107 EUR

iznad 2 000 EUR do 3 500 EUR – 171 EUR

iznad 3 500 EUR do 7 000 EUR – 314 EUR

iznad 7 000 EUR do 35 000 EUR – 743 EUR

iznad 35 000 EUR do 70 000 EUR – 1459 EUR

U građanskom postupku u skladu s člancima od 63. do 73. Zakona o parničnom postupku (ZPO) pravnu pomoć (pomoć za troškove postupka) potrebno je odobriti na zahtjev ako stranka nije u mogućnosti snositi troškove postupka bez ugrožavanja nužnog iznosa uzdržavanja. U skladu s člankom 7. stavkom 1. Zakona o izvanparničnom postupku te je odredbe potrebno na odgovarajući način primjenjivati u izvanparničnom postupku (kao što su postupci u pogledu uzdržavanja djeteta).

Nužni iznos uzdržavanja apstraktno je određen između statističkog prosječnog dohotka od nesamostalnog rada i iznosa egzistencijalnog minimuma. Smatra se ugroženim ako stranka i njezina obitelj koja ima pravo na uzdržavanje ne bi mogla voditi ni skroman život, pri čemu je potrebno uzeti u obzir imovinu koja se može prodati ili mogućnost uštede iznosa tijekom duljeg trajanja postupka. Moguća je i djelomična pravna pomoć.

Pravnu pomoć potrebno je odobriti samo ako se željeno pravno sredstvo ili pravna obrana ne doimaju očito neopravdanima ili bezizglednima. Državljanstvo stranke nije važno.

U okviru pravne pomoći posebno je obuhvaćeno privremeno oslobađanje od plaćanja sudskih pristojbi, pristojbi za svjedoke, vještake i prevoditelje, ali i za putne troškove stranke ako ona mora biti osobno prisutna. Ako je zakonom određeno zastupanje preko odvjetnika (tj. u slučaju žalbe) ili je to potrebno zbog prirode predmeta, potrebno je privremeno bez naknade osigurati austrijskog odvjetnika. Usluga odvjetnika uključuje i pravno savjetovanje prije postupka u pogledu izvansudske nagodbe.

Člankom 71. ZPO-a određeno je da je stranka koja dobiva pravnu pomoć obvezna poslije platiti cijeli ili dio iznosa od čijeg je plaćanja privremeno bila oslobođena i koji još nije plaćen, kao i naknadu za odvjetnika koji joj je dodijeljen u skladu s tarifom ako je i čim je za to sposobna bez ugrožavanja nužnog uzdržavanja. Nakon isteka razdoblja od tri godine nakon dovršetka postupka više se ne može nametnuti obveza naknadnog plaćanja. Kako bi se provjerilo postoje li uvjeti za naknadno plaćanje, sud može od stranke zatražiti dostavljanje nove izjave o imovini uključujući potrebne dokaze u primjerenom roku.

8 Kakvo će uzdržavanje sud vjerojatno odobriti? Kako se izračunava iznos održavanja? Je li moguće revidirati sudsku odluku ako se troškovi života ili obiteljske okolnosti promijene? Ako jest, kako (npr. putem automatskog sustava indeksacije)?

Sud određuje uzdržavanje kao plaćanje u novcu. Roditelj koji vodi kućanstvo u kojem se skrbi o djetetu time pridonosi uzdržavanju. Drugi roditelj obavezan je plaćati uzdržavanje u novcu.

Iznos uzdržavanja djeteta ovisi o sposobnosti roditelja i potrebama djeteta te se određuje u svakom pojedinom slučaju. Na temelju metode postotne vrijednosti utvrđene sudskom praksom kao smjernica obveznik uzdržavanja plaća određeni postotak svojeg (neto) mjesečnog dohotka, to jest:

16 % za djecu mlađu od 6 godina,

18 % za djecu u dobi od 6 do 10 godina,

20 % za djecu u dobi od 10 do 15 godina i

22 % za djecu stariju od 15 godina.

Veći broj obveza uzdržavanja jednog obveznika uzdržavanja uzima se u obzir smanjenjem odgovarajućeg postotka. Za još jedno dijete s pravom na uzdržavanje potrebno je oduzeti po 1 postotni bod za dijete mlađe od 10 godina, po 2 postotna boda za dijete starije od 10 godina te 0 do 3 postotna boda za bračnog druga koji ima pravo na uzdržavanje.

Sudskom je praksom utvrđena gornja granica iznosa uzdržavanja (takozvana „granica luksuza” – *Luxusgrenze*) za tražbine za uzdržavanje u slučaju dvostrukog ili trostrukog prosječnog osnovnog iznosa uzdržavanja (*Regelbedarf*), koji je isto tako utvrđen sudskom praksom. Taj se iznos prilagođava na godišnjoj razini i od 1. srpnja 2020. primjenjuju se sljedeći iznosi:

za djecu do 3 godine: 213 EUR

za djecu u dobi od 3 do 6 godina: 274 EUR

za djecu u dobi od 6 do 10 godina: 352 EUR

za djecu u dobi od 10 do 15 godina: 402 EUR

za mlade u dobi od 15 do 19 godina: 474 EUR

za mlade u dobi od 19 do 25 godina: 594 EUR

Iznos uzdržavanja bračnog druga ili životnog partnera tijekom braka ili životnog partnerstva isto je tako potrebno utvrditi u pojedinačnom slučaju ovisno o sposobnosti plaćanja obveznika uzdržavanja i potrebama osobe s pravom na uzdržavanje. Na temelju metode postotne vrijednosti kao smjernice razvijene na temelju sudske prakse pravo na uzdržavanje stranke koja manje zarađuje izračunava se kao 40 % obiteljskih prihoda (neto prihod obaju bračnih drugova) bez vlastitih primanja. Ako jedna stranka samo vodi kućanstvo bez vlastitog dohotka, pripada joj trećina (33 %) neto dohotka stranke koja zarađuje. Potrebno je uzeti u obzir druge obveze u pogledu skrbi (smanjenjem postotaka).

9 Kako i kome će se uzdržavanje isplaćivati?

Uzdržavanje se plaća unaprijed početkom relevantnog mjeseca (članak 1418. austrijskog Građanskog zakonika (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch* – ABGB); članak 70. austrijskog Zakona o braku (*Ehegesetz*); članak 22. stavak 1. austrijskog Zakona o životnom partnerstvu (*Eingetragene Partnerschaft-Gesetz* – EPG)). Iznos se plaća nositelju prava na uzdržavanje ili njezinu zastupniku (roditelju, posebnom zakonskom zastupniku *Erwachsenenvertreter*).

10 Ako dotična osoba (dužnik) ne plati dobrovoljno, koje je akcije moguće poduzeti kako bi ju se prisililo da plati?

Nakon utvrđivanja iznosa uzdržavanja u postupku radi određivanja uzdržavanja nad obveznikom uzdržavanja može se na temelju općih pravila provesti ovršni postupak (prisilna naplata).

11 Ukratko opišite sva ograničenja provedbe, posebice pravila za zaštitu dužnika i ograničenja ili rokove zastare u svom sustavu provedbe.

Obvezniku uzdržavanja (u ovršnom postupku: ovršenik) mora preostati minimalan iznos (iznos izuzet iz ovrhe) jednak iznosu egzistencijalnog minimuma – *Existenzminimum*). Iznos egzistencijalnog minimuma određuje se na temelju nekoliko čimbenika i prilagođava se na godišnjoj razini. U skladu s člankom 291. b Ovršnog zakona (*Exekutionsordnung* – EO) ovršenik u slučaju ovrhe na temelju zakonskog prava na uzdržavanje može zadržati samo 75 % iznosa egzistencijalnog minimuma. Iz razlike između tog smanjenog iznosa egzistencijalnog minimuma i uobičajenog iznosa egzistencijalnog minimuma potrebno je unaprijed podmiriti važeće zakonske zahtjeve za uzdržavanje neovisno o njihovu utvrđenom redosljediu naplate u omjeru koji odgovara iznosu važećeg mjesečnog iznosa uzdržavanja. U tom pogledu prednost imaju nositelji prava na uzdržavanje.

(Dospjele) tražbine na temelju pravomoćne sudske odluke (*Judikatschulden*) zastarijevaju nakon 30 godina i stoga ih se u tom roku može naplatiti sudskim putem.

U pogledu ovrhe na tražbinama za uzdržavanje ne postoje posebni prekluzivni rokovi.

12 Postoji li organizacija ili nadležno tijelo koje mi može pomoći pri osiguranju uzdržavanja?

Ako postoji pisana suglasnost drugog zakonskog zastupnika maloljetnog djeteta, ustanova za zaštitu djece i mladih može djelovati kao zastupnik maloljetnog djeteta kad je riječ o određivanju ili izvršenju njegova zahtjeva za uzdržavanje.

13 Mogu li organizacije (državne ili privatne) unaprijed u cijelosti ili djelomično umjesto dužnika isplatiti uzdržavanje?

Predujam za uzdržavanje služi osiguranju uzdržavanja maloljetne djece kad roditelj ne ispunjuje svoju obvezu plaćanja ili je ne ispunjuje redovito. Predujam za uzdržavanje odobrava država na zahtjev. Zahtjev sudu u ime djeteta mora podnijeti onaj roditelj koji je ovlašten za zastupanje djeteta.

Pravo na to imaju maloljetna djeca

koja imaju uobičajeno boravište u Austriji,

koja su državljani Austrije ili jedne od država članica EU-a/EGP-a ili su bez državljanstva i

koja ne žive u zajedničkom kućanstvu s obveznikom uzdržavanja.

Predujam za uzdržavanje odobrava se od početka mjeseca u kojem je podnesen zahtjev na najviše pet godina te ga Viši pokrajinski sud isplaćuje nositelju prava na uzdržavanje prvog dana svakog mjeseca.

14 Ako se nalazim u ovoj državi članici, a dužnik ima prebivalište u drugoj državi:

Ako obveznik uzdržavanja živi u inozemstvu i nema ovršivu imovinu u Austriji, potrebno je provesti ovršni postupak u inozemstvu. Tome služe i zahtjevi preko Središnjeg tijela (*Zentrale Behörde*) (članak 8. austrijskog Zakona o naplati tražbina za uzdržavanje u odnosima sa stranim državama iz 2014. – *Auslandsunterhaltsgesetz* 2014).

14.1 Mogu li dobiti pomoć nadležnog tijela ili privatne organizacije u toj državi članici?

Ustanova za zaštitu djece i mladih (uprave okruga i magistrati) i prvostupanjski sudovi pružaju potporu ovlaštenicima prava na uzdržavanje pri ostvarivanju ili naplati njihovih tražbina. Središnje tijelo prosljeđuje zahtjeve u inozemstvo.

14.2 Ako da, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji?

Dogovorene konzultacije pri nadležnim tijelima i sudovima; informacije koje Središnje tijelo pruža telefonom i elektroničkom poštom.

15 Ako se nalazim u drugoj državi, a dužnik se nalazi u toj državi članici:

Čim nadležni sud zaprimi njegov zahtjev, s njim se u načelu postupi jednako kao s ovlaštenikom koji živi u Austriji.

Sud zaprima zahtjeve preko Središnjeg tijela. Ono, prema potrebi, odobrava pravnu pomoć i od nadležne odvjetničke komore traži imenovanje odvjetnika kao punomoćnika za zastupanje bez prava na nagradu. Taj zastupnik ovlaštenika prava na uzdržavanje iz inozemstva upoznat s austrijskim pravnim poretkom obavezan je podnositi daljnje zahtjeve, prosljeđivati naplaćene iznose uzdržavanja i izvješćivati o tome (članak 9. austrijskog Zakona o naplati tražbina za uzdržavanje u odnosima sa stranim državama iz 2014.).

15.1 Mogu li izravno uputiti zahtjev takvom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji u toj državi članici?

Budući da vrijedi načelo suradnje između dvaju središnjih tijela, za pružanje pomoći ponajprije su zadužena nadležna tijela u državi članici u kojoj podnositelj zahtjeva ima prebivalište.

15.2 Ako mogu, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji i kakvu vrstu pomoći mogu primiti?

Nije primjenjivo.

16 Obvezuje li tu državu članicu Haški protokol iz 2007.?

Da.

17 Ako državu članicu ne obvezuje Haški protokol iz 2007., koji će se zakon primjenjivati na zahtjev za uzdržavanje prema pravilima međunarodnog privatnog prava? Koja su odgovarajuća pravila međunarodnog privatnog prava?

Nije primjenjivo.

18 Koja su pravila za pristup pravosuđu u prekograničnim slučajevima unutar EU-a u skladu sa strukturom poglavlja V. Uredbe o uzdržavanju?

Do 1. 8. 2014. neposredno su se morale primjenjivati samo odredbe tog poglavlja; otad je provedba pristupa pravosuđu u prekograničnim sporovima uređena i člankom 10. i sljedećima austrijskog Zakona o naplati tražbina za uzdržavanje u odnosima sa stranim državama iz 2014., Službeni list BGBl I br. 34 /2014.

19 Koje je mjere donijela ova država članica kako bi osigurala funkcioniranje aktivnosti opisanih u članku 51. Uredbe o uzdržavanju?

Zakonom o naplati tražbina za uzdržavanje u odnosima sa stranim državama iz 2014. uspostavljeni su jednostavniji postupci obrade dokumenata kako bi Odjel I 10 Saveznog ministarstva pravosuđa mogao obraditi veći broj slučajeva uz isti broj zaposlenika.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 18/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.